

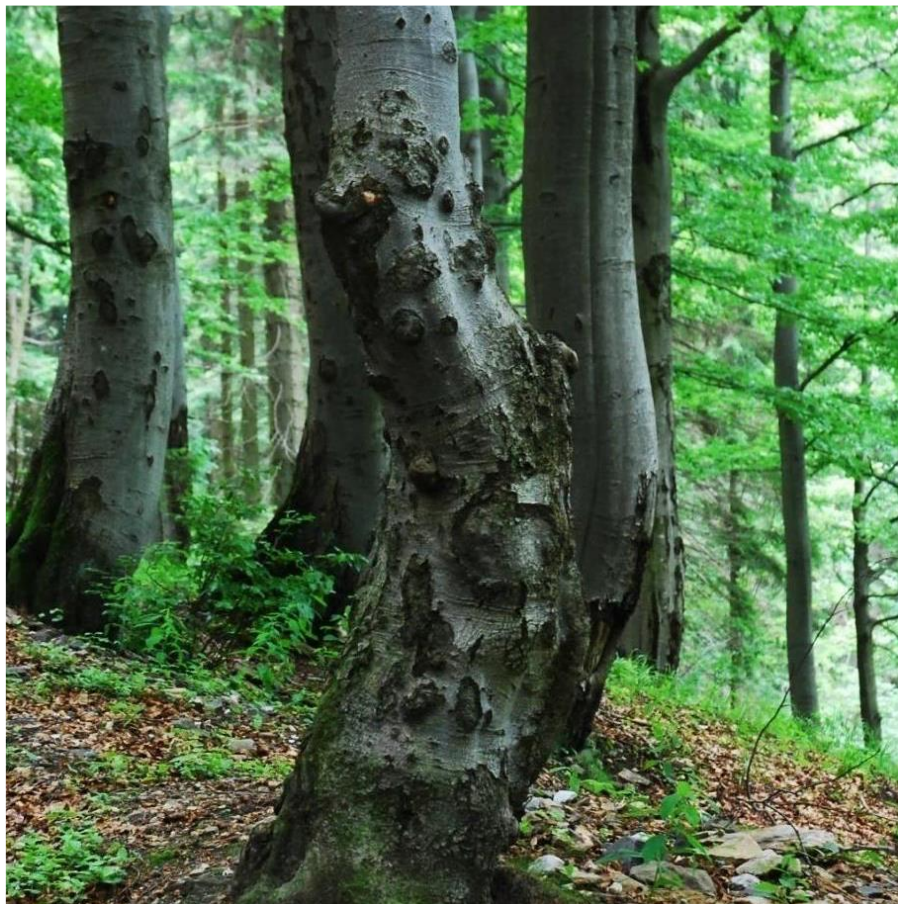
Technologie – 1. ročník

Lesní semenářství

Lesní semenářství

- Lesní semenářství je obor lesnické činnosti, jehož cílem je **zajistit geneticky kvalitní osivo pro obnovu lesa** (pro pěstování semenáčků a sazenic).
- **Lesní osivo** jsou **semena nebo plody** lesních dřevin **technicky upravené tak, aby se dobře vysévaly**.

Geneticky kvalitní (vpravo) a nekvalitní (vlevo) bukový porost – v prvním případě budeme sbírat semena a vysévat je pro pěstování sazenic ...

V zimních měsících se sbírají **smrkové šišky (1)**, působí se na ně teplem a ony uvolní **semena s křídélky (2)**. Křídélka by se k sobě při výsevu vlivem statické elektřiny lepila, proto jsou mechanicky odstraněna. **Semena bez křídel se snadno vysévají (3)**. Zbývá prázdná - **otevřená šiška (4)**.

- **Pravidla lesního semenářství vychází z platné legislativy:**
  - **zákon č. 289/1995 Sb. tzv. lesní zákon**, stanoví, že k umělé obnově lesa se používá semen nebo sazenic **ze stejné nebo odpovídající přírodní lesní oblasti (PLO)** a **z odpovídající nadmořské výšky**

PLO jsou území s obdobnými podmínkami pro les. V ČR je 41 PLO.

Pravidla přenosu reprodukčního materiálu mezi různými PLO jsou dána právními předpisy.

Např.

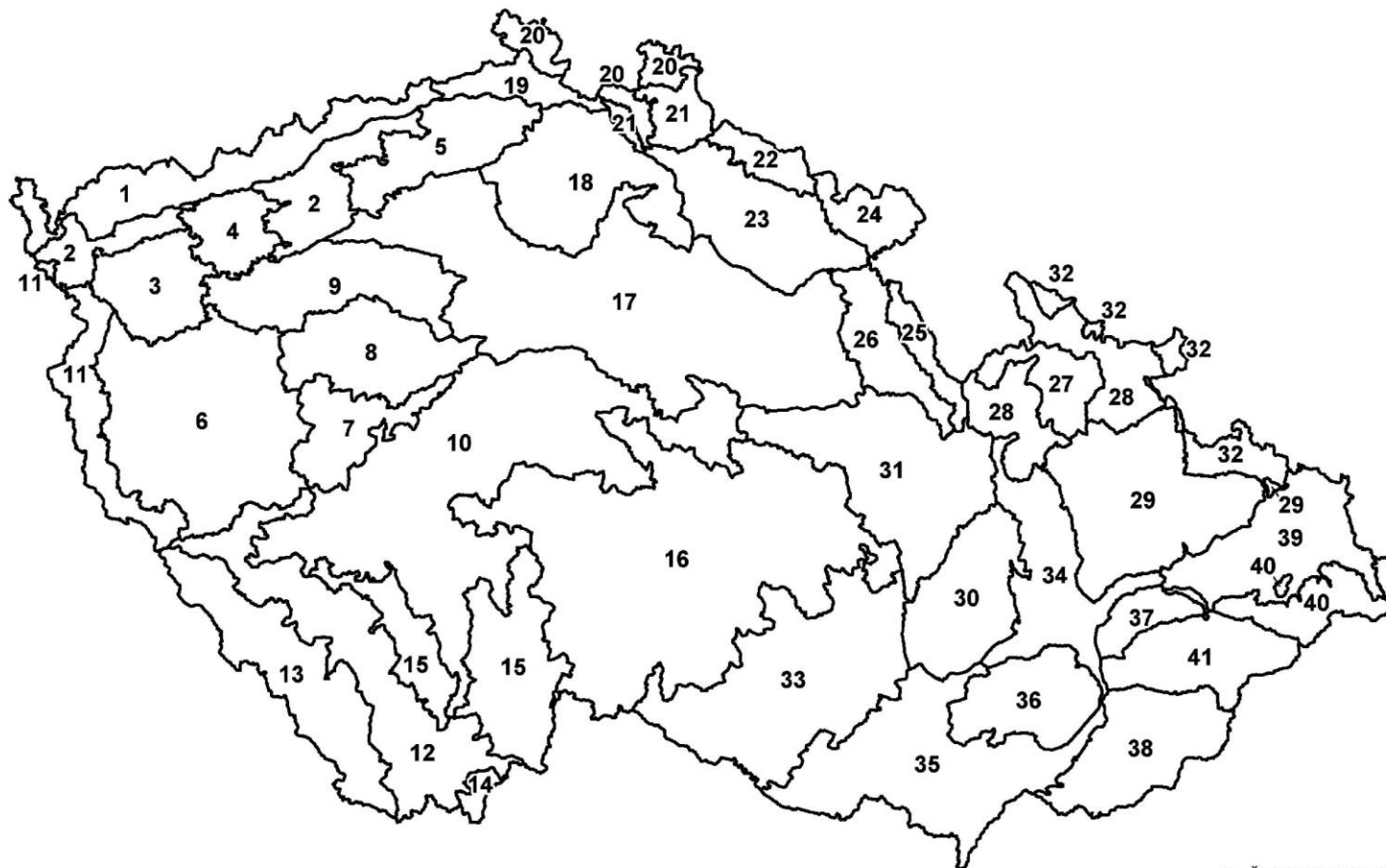
*do PLO 13 - **Šumava** se nesmí přenášet reprodukční materiál **SM** z jiných PLO*

*do PLO 15 - **Jihočeské pánve** se nesmí přenášet reprodukční materiál **BO** z jiných PLO*

*do PLO 27, 28, 29 – **Jesenická oblast** se nesmí přenášet reprodukční materiál **MD** z jiných PLO*

- **zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin ... a jeho prováděcí vyhlášky č. 29/2004 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin** = tato vyhláška uvádí **zásady uznávání, kontroly sběru a evidence reprodukčního materiálu a minimální požadavky na jeho kvalitu**

Přírodní lesní oblasti České republiky

1. Krušné hory	11. Český les	21. Jizerské hory a Ještěd	31. Českomoravské meziohří
2. Podkrušnohorské pánve	12. Předhoří Šumavy a Novohradských hor	22. Krkonoše	32. Slezská nížina
3. Karlovarská vrchovina	13. Šumava	23. Podkrkonoší	33. Předhoří Českomoravské vrchoviny
4. Doupovské hory	14. Novohradské hory	24. Sudetské meziohří	34. Hornomoravský úval
5. České středohoří	15. Jihočeské pánve	25. Orlické hory	35. Jihomoravské úvaly
6. Západočeská pahorkatina	16. Českomoravská vrchovina	26. Předhoří Orlických hor	36. Středomoravské Karpaty
7. Brdská vrchovina	17. Polabí	27. Hrubý Jeseník	37. Kelečská pahorkatina
8. Křivoklátsko a Český kras	18. Severočeská pískovcová plošina a Český ráj	28. Předhoří Hrubého Jeseníku	38. Bílé Karpaty a Vizovické vrchy
9. Rakovnicko-Kladenská pahorkatina	19. Lužická pískovcová vrchovina	29. Nížký Jeseník	39. Podbeskydská pahorkatina
10. Středočeská pahorkatina	20. Lužická pahorkatina	30. Dražanská vrchovina	40. Moravskoslezské Beskydy
			41. Hostýnskovsetínské vrchy a Javorníky

Základní pojmy

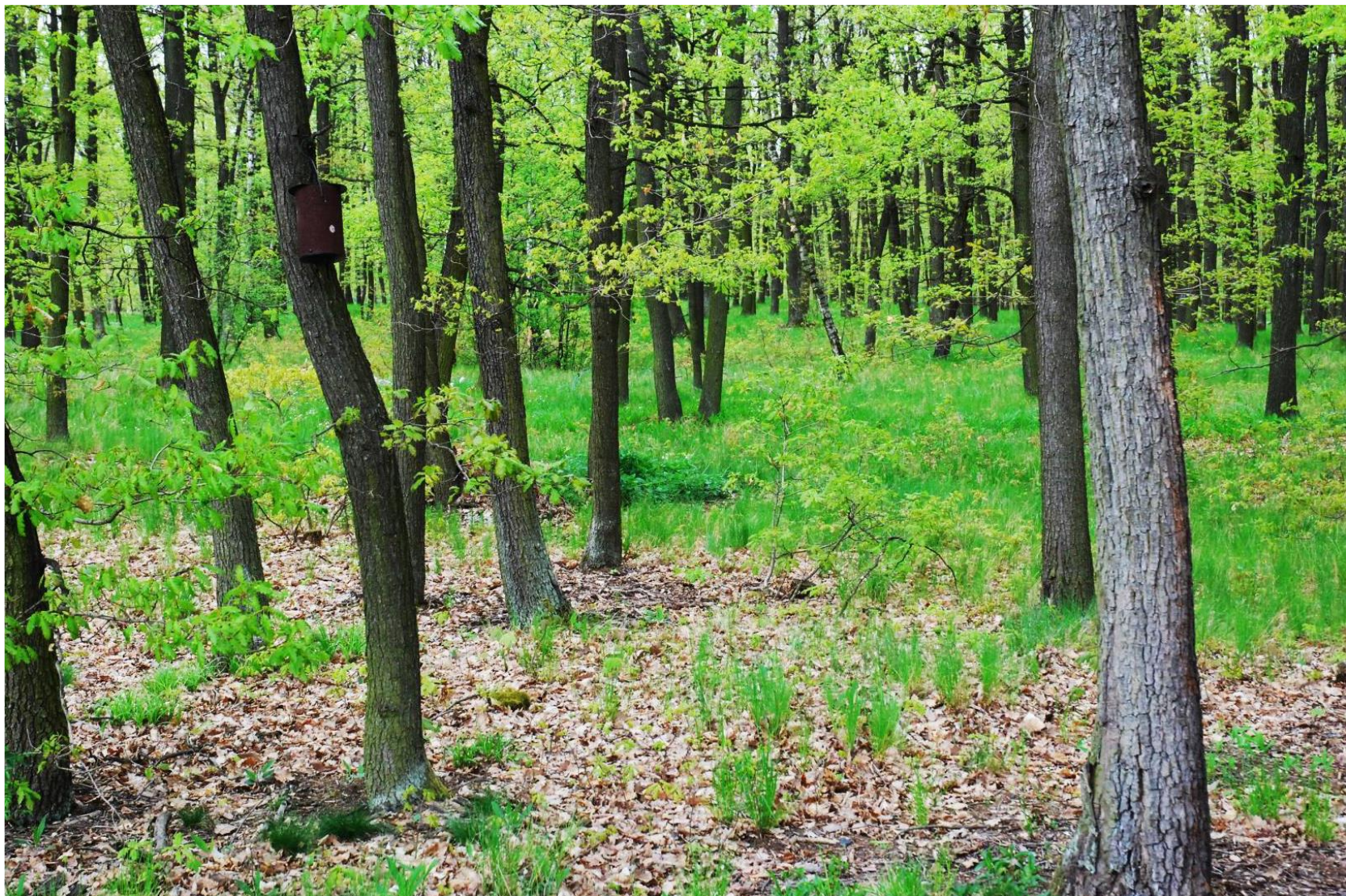
- **Genetika**: věda o zákonech dědičnosti a proměnlivosti.
- **Dědičnost**: přenos genetické informace z rodičů na potomstvo.
- **Proměnlivost**: vliv prostředí na utváření jedince, projevuje se dlouhodobými změnami vzhledu a vlastností.
- **Přírodní výběr**: na určitém stanovišti se prosadí jedinci nejlépe tomuto stanovišti přizpůsobení.

- **Genotyp**: soubor všech genů určitého organismu.
- **Fenotyp**: soubor znaků a vlastností organismu = viditelné znaky a vlastnosti stromů. Podle toho **dělíme porosty do tříd A, B, C, D:**
  - fenotypová třída **A** - hospodářsky vysoce hodnotné porosty - **pro sběr osiva**
  - fenotypová třída **B** - ostatní nadprůměrné porosty - **pro sběr osiva**
  - fenotypová třída **C** – průměrné porosty, u **SM, BO a MD se osivo nesmí sbírat, je však možná přirozená obnova**
  - fenotypová třída **D** – geneticky nevhodné porosty – **osivo se nesbírá, přirozená obnova není povolena**

Porost kategorie A– buk lesní

Porost kategorie C – dub zimní

- **Ekotyp**: populace jedinců určitého druhu, která **vznikla dlouhodobým přizpůsobováním** určitým podmínkám prostředí.
- **Klony**: jedinci **vegetativně namnožení (řízkováním nebo roubováním) z jednoho stromu** – jsou **geneticky shodné s rodičem ze kterého vznikly.**

Ekotyp horského smrku: přizpůsoben horskému klimatu (úzká koruna s krátkými svěšenými větvemi), netrpí škodami větrem, sněhem, málo a pomalu roste.

Ekotyp chlumního smrku: vyvíjel se v nižších oblastech s malým množstvím sněhu (široká koruna, silné větve), může růst kdekoli, ale na horách bude extrémně náchylný ke kalamitám.

Řízkovanci krušnohorského smrku – klony vzniklé zakořeněním řízků (větévek) z korun starších, odolných smrků. Pro lepší zakořeňování jsou využívány stimulatory růstu.

Roubovanci krušnohorského smrku – klony vzniklé **roubováním**. **Rouby** (opět větvičky z korun) jsou spojeny s **podnoží** (kvalitní smrkovou sazenicí) s níž srostou. V horských extrémních podmínkách dokazují tito řízkovanci i roubovanci **nadprůměrný růst a dobrý zdravotní stav** ve srovnání s kontrolními jedinci vypěstovanými s osiva.

Roubovanci smrku ztepilého a jedle bělokoré – **jehličnany se roubojí metodou tzv. do boku.**

Výsadby klonů se využívají u rychle rostoucích dřevin **např. pro topolové plantáže.**

- **Reprodukční materiál lesních dřevin: vše, co se dá použít při obnově lesa:**
  - a. **Semenný materiál (šišky, plody, semena) – pro tzv. generativní množení**
  - b. **Části rostlin pro vegetativní množení (řízky, rouby, ...)**
  - c. **Sadební materiál (nálet z přirozené obnovy, semenáčky, sazenice, poloodrostky a odrostky) – pro výsadbu v lesních porostech**

- **Zdroje reprodukčního materiálu lesních dřevin jsou např.:**
  - a. **porosty fenotypové třídy A, B** - pro sběr semen, řízků, roubů.
  - b. **semenné sady** - umělá výsadba klonů na plochách dostatečně vzdálených (300 m) od dřevin stejného druhu, aby nedošlo k nežádoucímu opylení. Klony jsou vysázeny ve sponu 5x5 m až 10x10 m a jsou udržovány na výšce 5 -7 m. Brzy plodí a sklizeň semen a plodů je snadná a bezpečná. Nejvíce semenných sadů je založeno pro borovici lesní a modřín opadavý.
  - c. **rodiče rodiny** - fenotypově vynikající stromy určené ke sběru roubů, řízků a semen

- Aby bylo možno využít zdroj reprodukčního materiálu, **musí ho tzv. uznat na návrh vlastníka Ústav pro hospodářskou úpravu lesa Brandýs nad Labem.**
- Tento státní úřad také **vede evidenci uznaných zdrojů reprodukčního materiálu.**

Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
Brandýs nad Labem
Informace o lesích

DOMŮ

AKTUALITY

KDO JSME

NAŠE ČINNOST

MAPY A DATA

KE STAŽENÍ

KONTAKT

VOLNÁ MÍSTA

Novinky

Katalog rychlých informací

Reprodukční materiál lesních dřevin

Uznané rodiče rodiny označuje vlastník dvěma žlutými pruhy a mezi nimi evidenčním číslem.
Ostatní uznané zdroje se v přírodě neoznačují, ale označují se v lesnických mapách (např. A, B)

Uznané rodiče rodiny třešně ptačí – demonstrační objekt LČR s. p. Vlára – Bílé Karpaty.

Klonový semenný sad modřínu opadavého

Semenný sad břízy ve foliovém krytu – do uzavřeného prostoru nemůže vítr zanést pyl z nekvalitních stromů.

Bezpečný a pohodlný způsob sběr šišek v semenném sadu borovice lesní.

Znaky a vlastnosti semen a plodů

Vnější znaky:

- Velikost
- Tvar
- Hmotnost
- Barva
- Lesk
- Uložení semena v křídélku
- Oddělitelnost od křídélka
- Tvrdost osemení

Vnitřní vlastnosti:

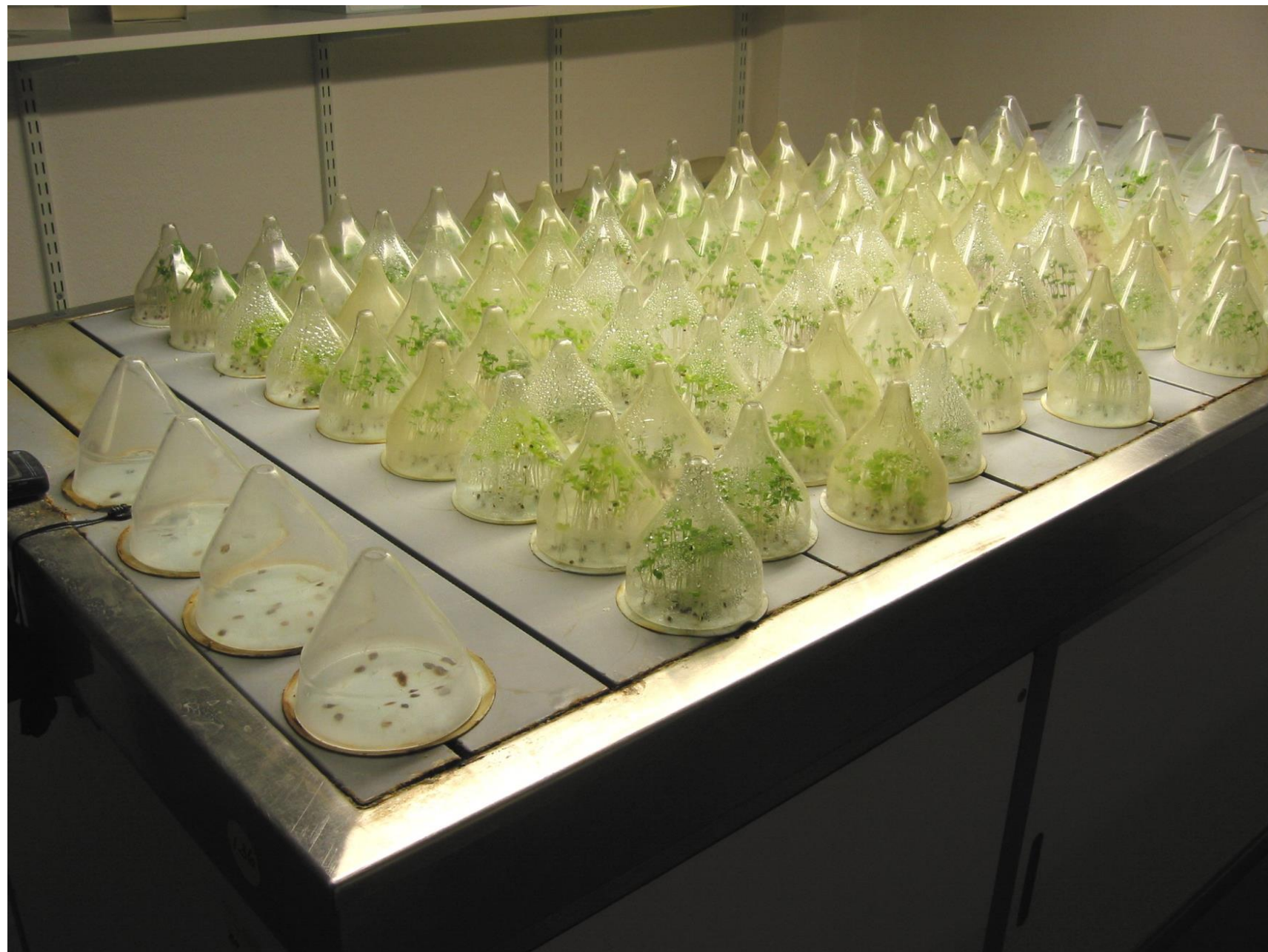
- Původ osiva (PLO + konkrétní uznaný zdroj)
- Klíčivost
- Sypavost
- Energie klíčení
- Doba uchování klíčivosti (u topolu několik týdnů, u smrku např. 15 let)

- **Klíčivost** – vyjadřuje se jako **procento vyklíčených semen ze všech zaklíčených** (např. ze vzorku 100 semen pro snadný výpočet).
- Zkouška klíčení trvá **většinou 3-4 týdny při zachování vlhkosti prostředí a teplotě cca 21°C.**

$$k = \frac{\text{počet vyklíčených semen}}{\text{počet zaklíčených semen}} \times 100 \quad [\%]$$

- Kvalita osiva se dá mnohem rychleji stanovit **např. s využitím rentgenu k prozkoumání zárodku.**

Zkouška klíčení

- **Sypavost** – vypočteme jako poměr hmotnosti čistých semen a hmotnosti semenné suroviny (např. celých šišek či bobulí).
- $$S = \frac{\text{hmotnost čistých semen (g, kg, \dots)}}{\text{hmotnost semenné suroviny (g, kg, \dots)}} \times 100$$
- **Nutno dosadit ve stejných jednotkách!**

Šišky jedle bělokoré = semenná surovina.

Jedle bělokorá - *Abies alba* Mill.

© FLE ČZU 2006

Sypavost jedle je 14 %, tedy nejvíce z našich jehličnanů – např. ze 100 kg semenné suroviny získáme okolo 14 kg čistých semen.

- **Energie klíčení** – jde vlastně o **vyhodnocení rychlosti, s jakou semena reagují klíčením na vhodné podmínky** (teplo, vlhko).
- Pro obnovu lesa je ideální, pokud semeno **využije co nejrychleji příhodné jarní podmínky** (vlhko a teplo) pro vyklíčení.

Plodnost lesních dřevin

- Ne všechny druhy lesních dřevin plodí každoročně.
- Mnohé druhy mají mezi jednotlivými semennými roky **různě dlouhé intervaly plodnosti**:
  - Každoročně plodí – bříza, topoly, vrby, olše
  - Interval 2-3 roky – borovice, javory, jasan, lípy, habr
  - Interval 3-4 roky – modřín, jedle
  - Interval 5-6 let – smrk, duby
  - Interval 6-8 let – buk

- U běžných lesních dřevin je **základním předpokladem pro plánování sběru semen ze stojících stromů** (porosty kategorie A, B) **dostatečně bohatá úroda** (lézt pro deset šišek se prostě nevyplatí).
- Semena a plody lesních dřevin se sbírají v období:
  - tzv. **fyziologické zralosti** = tj. zárodek je už **schopen vyklíčit**, ale **semeno není ještě zcela zralé** – má např. vyšší obsah vody. **Takto se sbírá např. JD, jejíž šišky se za plné zralosti rozpadávají**
  - tzv. **technické zralosti** = **zcela zralá semena, nejvhodnější doba pro sběr** – mají minimální obsah vody (např. SM)
- **Těžká semena sbíráme po opadu ze země (dub, buk)**

- **Sběr semen se soustřeďuje do čtyř období roku:**
  - **Konec jara/začátek léta – jilm, osika (květen, červen)**
  - **Druhá polovina léta – bříza, třešeň ptačí (červenec, srpen)**
  - **Podzim – jedle, borovice kleč, dub, buk, javor, jeřáb**
  - **Zima – borovice, smrk, modřín**

Způsoby sběru semen a plodů

1. Sběr semen a plodů **stupačkovou soupravou**

- Pomalý a namáhavý způsob sběru.
- Nevýhodou je i poškození stromů, ze kterých se sběr provádí.

Záseky hrotů stupaček –
zdroj poranění kmene.

Složení stupačkové soupravy :

- **Kamaše** – kožené, k ochraně holení trhače.
- **Řemeny** – kožené, s ocelovou přezkou a okem - **upevnění stupaček.**
- **Stupačky** – z oceli, hliníku - pouze schváleného typu.
- **Padáková vesta** – opasek s upínacími oky, prsní popruh, stehenní a ramenní popruhy.

- **Upínací/přepínací lana** o délce 1,8 a 3 m.
- **Brzdící články** ke ztlumení okamžitého nárazu při pádu.
- **Kotevní lano** o délce 5 m – kotvení při sběru v koruně.
- **Nátepničky** – kožené, k ochraně zápěstí a urážení slabých větví.
- **Kukla** – k ochraně zátylku před padajícím jehličím, pryskyřicí.
- **Vak** – k přepravě soupravy a ke sběru drobných šišek a plodů.
- **Háček** – k přitahování dlouhých větví při sběru.
- **Lékárnička**

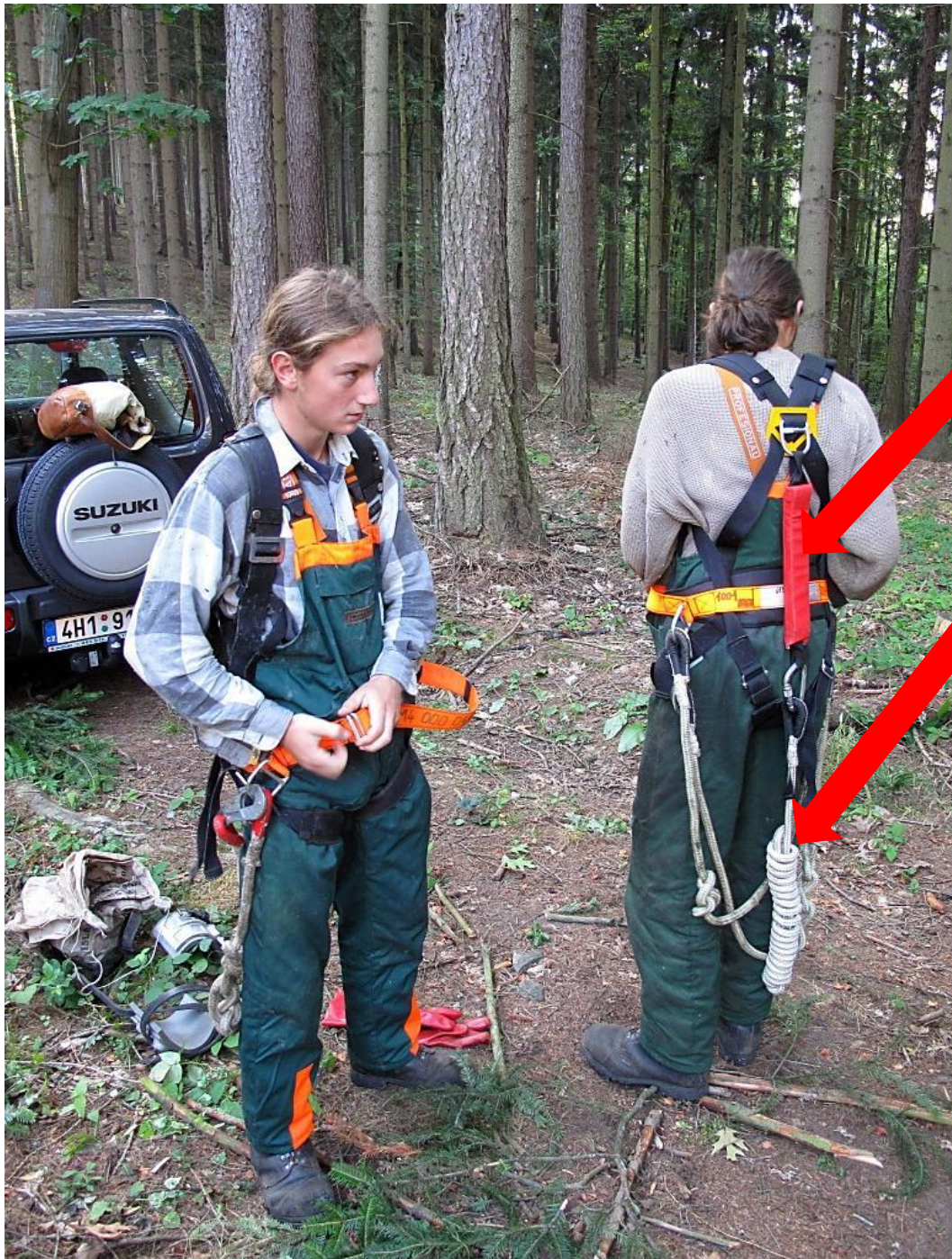
STEIN X2 Climbers - stromolezecké stupačky

Bashlin Stromolezecké stupačky - hliníkové

Souprava padákové vesty a lan

Brzdící články ke ztlumení okamžitého nárazu při pádu, kotevní lano o délce 5 m.

K vybavení trhače může patřit i **pilka** k ořezávání suchých větví při výstupu po kmeni.

Technologický postup sběru stupačkovou soupravou

A) příprava trhače – zahrnuje :

- kontrolu úplnosti vybavení
- optickou kontrolu padákové vesty, brzdících článků, lan a karabin
- kontrolu neporušenosti řemenu, přezky a oka a stupaček
- zkoušku pevnosti stupaček zaklesnutím
- úpravu lan – kratší upínací necháme volné, delší zkrátíme na délku kratšího, kotevní zkrátíme
- oblečení soupravy - doplňky – kožené nátepníky, kukla, rukavice, vak a háček

B) výstup do koruny

- ke stromu se poutáme **upínacím lanem**, držíme je mírně prověšené
- váha těla spočívá na nohou, rukama se stromu pouze přidržujeme
- tělo je vzpřímené, díváme se střídavě před sebe a nahoru
- kroky při výstupu děláme krátké (asi 25 cm), kolena a špičky nohou tlačíme od kmenu
- současně přendáváme levou nohu a pravou ruku a naopak
- slabé suché větve urážíme nebo ulamujeme (odřezáváme)

- přes silné větve se **přepínáme**:
  - zaujmeme pevný postoj, přepínanou větev (přeslen) ve výši pasu
  - druhé **přepínací lano** přehodíme nad větev a upneme do oka opasku
  - uvolníme spodní (upínací) lano, odepneme jej a přehodíme přes rameno

C) práce v koruně

- v místě tloušťky stromu nejméně 15 cm **upneme kotevní lano**, dále do vrcholu koruny vystupujeme **po spirále**
- kotevní lano se omotává kolem stromu a tím **zkracuje délka případného pádu**
- sběr začínáme vždy **od vrcholu**
- při zavěšení do lan můžeme sbírat oběma rukama
- větve ohýbáme směrem vzhůru
- šišky trháme do **vaku nebo jutového pytle**, který po naplnění **spouštíme nebo shazujeme na zem**
- před sestupem si s **vyhlédneme další strom** ke sběru

D) sestup z koruny

- sestupujeme za střídavého přepínání lan
- po sestoupení k místu ukotvení kotevní lano odepneme, zkrátíme a zavěsíme na vestu
- zvýšenou pozornost věnujeme přechodu z koruny na holý kmen
- **kroky děláme co nejdelší**, současně pravá ruka a noha a naopak
- těžiště těla vychylujeme mimo osu kmene současně s přenášením váhy na stranu nohy, kterou sestupujeme
- **při skluzu (uvolnění jedné nebo obou stupaček) napneme lano, tělem se co nejvíce odkloníme od stromu**, stupačky se snažíme znovu zabodnout

2. Sběr s využitím stromolezeckých technik

- Způsob výstupu do koruny stromu, **označovaný také jako způsob horolezecký**, který vyžaduje samostatnou přípravu a školení formou kurzu.
- Více než pro sběr osiva se využívá v **arboristice** – odborné péči o vzrostlé stromy, včetně odřezávání větví, kácení shora apod.
- Proti stupačkám má tento způsob výhodu v tom, že nedochází k poškozování stromů.
- Nevýhodou je poměrně nákladné specializované stromolezecké vybavení.

- **Základem je lano, sloužící pro práci i jako bezpečnostní prvek.**
- Umožňuje **rychlý výstup i sestup**, je důležitou pomůckou když se lezec přemísťuje z větve na větev nebo ze stromu na strom.
- **Hlavní váha těla spočívá stále na laně**, takže lezec může stát i na poměrně tenkých větvích, které by ho **jinak neunesly**.

Vlastní postup práce:

- **Instalace lana v koruně** pomocí nahazovacích sáčků, praků, luků apod., které umožní instalaci lana až do výšky 25 m.
- **Jištěný výstup** na laně.
- **Práce v koruně** stromu.
- **Jištěný sestup**.

Nahazovací lanko průměr 3 mm

Prak

Nahazovací sáčky různých hmotností

Stromolezecká lana jsou na trhu v mnoha druzích.

Slaňovací brzda - chrání obsluhu i lano před přetížením při pádu a slaňování.

PLUS FREE

[Treehog - THCKIT5 profesionální stromolezecká sada](#)
- zbývá dokoupit ještě lezecké lano a přilbu

3. Žebříky

- Jsou určeny pro sběr semen **ze stojících stromů zejména v kombinaci se stupačkovou soupravou.**

4. Vysokozdvížené plošiny

- Jsou montovány většinou **na nákladní automobily**, pro lesní hospodářství se samostatně nevyrábí.
- Vzhledem k nákladům na provoz vozidla je tento **způsob poměrně výjimečný, přestože má značné výhody:**
  - pro sběrače **odstraňuje nejnamáhavější a nejnebezpečnější část sběru** – výstup a sestup
  - **umožňuje sběr šišek i z konců větví, jinak nedostupných**

5. Setřásání, sklepávání

Tímto způsobem sklízíme semena těch listnatých dřevin, které při silnějším větru nebo mrazu hromadně opadávají – **javorů, lip, habru a jasanu.**

6. Zdrhování – šišťice břízy, semena habru, javorů, jasanu a keřů.

Trhači jsou vybaveni plachtami, tyčemi, hráběmi, lopatkami, košťaty a obaly.

7. Trhání a stříhání – tobolky osiky a vrb i s větvičkami, jeřáb ptačí.

Tobolky sbíráme **ráno nebo večer, dopravujeme je v pevných obalech**, vyluštěné semeno se musí **ihned vysít.**

8. Sběr z pokácených stromů

Šišky smrku, borovice, modřínu a výjimečně jedle se sbírají z pokácených stromů při těžbě v uznaných porostech.

9. Sběr semen samovolně opadlých na zem

- Krátce po uzrání opadávají semena **dubů, buku, ořešáku a jírovce maďalu.**
- Sbíráme je ze země **jednotlivě, smetáváním, shrabováním, nebo s pomocí různých vysavačů.**
- Dobré je **vyčistit před opadem pod vybranými stromy půdní povrch**, popřípadě pod ně **rozprostřít plachty.**

Přeprava a ošetřování semen a plodů

- Rychlá doprava z místa sběru na místo zpracování a uskladnění (aby nedošlo k zapaření).
- Důležitá je přesná evidence původu – abychom **nezaměnili semena z různých lokalit** (genetické přizpůsobení různým podmínkám!!!) a **nepoužívali při obnově lesa sadební materiál neznámého původu**.

Lesy České republiky, s.p., Semenářský závod
Za Drahou 191, 534 01 Týniště nad Orlicí
tel.: 494377078 e-mail: LZ71@lesy-cr.cz

Přijímací list č. 111-2008-NL

Vlastník: 65200667/0 Klepáčková Albrechti

Dodavatel: /

Potvrzení o původu:

Vystavil:

Dne:

Lesní oblast: 17 Polabí

Dřevina: 1301BO Borovice lesní

Pinus sylvestris L.

Kategorie (OECD): Selektovaný (zelená)

Typ zdroje: 2B Porost fenotypové třídy B

Původ: P Autochtonní

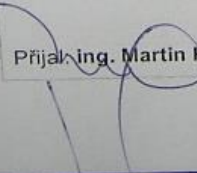
Výškové pásmo (LVS): 2 (351-400 m/m)

Číslo uznané jednotky: CZ-2-2B-BO -00000-17-2-H-

Uložení:	3--E	Množství:	115,00 kg
Obaly:		Cena za kg:	Kč
Vráceno:	3	Cena celkem:	Kč
Počet:	3		

Poznámka:

Dodat potvrzení o původu

Přijal: Ing. Martin Plašil

Dne: 21.04.2008

5 Be.

Důležitá je **přesná evidence původu** – abychom **nezaměnili semena z různých lokalit** (genetické přizpůsobení různým podmínkám!!!) a **nepoužívali při obnově lesa sadební materiál neznámého původu.**

Semenářský závod LČR v Týništi nad Orlicí

- V roce **1971** byl zahájen provoz závodu, který měl a má zpracovávat semennou surovinu pro celé Čechy a Moravu.
- V průměru je zde ročně zpracováno více než **200 tun** semenné suroviny z více než **40 druhů** lesních dřevin.

- Zpracovává se **semenná surovina jehličnatých a listnatých dřevin včetně keřů.**
- Vyluštěné osivo je **skladováno jak krátkodobě tak i dlouhodobě (na 10 a více roků) v chladírenských a mrazících boxech.**
- Zajišťujeme **provoz Banky lesních dřevin** pro zachování regionálních populací v co nejširší genetické variabilitě.
- Kombinací **teplé a studené stratifikace** provádí předosevní přípravu osiva s klíčních klidem.
- Provádí **ošetřování osiva proti houbovým chorobám.**
- Provozní **rozbory kvality osiva.**

- Dovezená surovina je uložena ve skladu suroviny, což je čtyřpatrová budova, opatřená dřevěnými skladovacími boxy vestavěnými v jednotlivých podlažích nad sebou.
- To umožňuje postupné bezpracné přesypávání šišek.
- Ve skladu šišky vysychají na cca 20 % vody a pak se převáží ke zpracování do luštiny.

Oddíl borových šišek čeká ve skladu na vyluštění.

- **Luštírna** se skládá z **horkovzdušných komor**, kde se uvolňuje semeno ze **šišek či šištíc olše**.
- Z luštírny jdou semena na **linku pro předčištění, odkřídlení a dočištění**.
- **U bukvic a žaludů se používá tzv. plavení** – nečistoty, prázdná (hluchá) a poškozená semena plavou na hladině a lze je snadno odstranit.
- **Dužnaté plody** (např. jeřáb, třešeň) se **rozmělní, propíráním ve vodě se zbaví dužniny a suší**.
- Dlouhodobé uskladnění se provádí **v klimatizovaných skladech za nízkých teplot od 0°C do -10°C**. Semena **SM, BO, MD se vakuově balí**.
- Osivo je z klimatizovaných skladů **expedováno** podle objednávek vlastníků osiva v měsíci únoru a březnu **pro jarní výsevy** spolu s **aktuálními informacemi o kvalitě osiva (např. jakou má klíčivost)**.

Žlutá dvířka vedou do horkovzdušných komor pro vysoušení šišek.

Vibrační stůl na třídění semen dle váhy a velikosti.

Vakuové balení semen smrku před dlouhodobým skladováním v klimatizovaném skladě.

Zařízení pro termoterapii žaludů – vystaví se vysoké teplotě, která zahubí zárodky plísní. Není třeba žádné chemie.

Otázky I:

1. Co je cílem lesního semenářství?
2. Vysvětlete, co je to osivo?
3. Objasni pojem genetika.
4. Objasni pojem dědičnost.
5. Objasni pojem proměnlivost.
6. Popište ekotyp horského smrku.
7. Ekotyp chlumního smrku – popište.
8. Co víte o PLO?
9. Co je to klon a jak vzniká – příklady?
10. Vyjmenujte vnější znaky osiva.
11. Vyjmenujte vnitřní vlastnosti osiva.
12. Jak se zjišťuje a vypočítává klíčivost?
13. Co je to energie klíčení?
14. Který úřad uznává zdroje reprodukčního materiálu?
15. K čemu se využívají rodiče rodiny?
16. Jak se v terénu označují rodiče rodiny?
17. Semena lze sbírat z porostů kategorie .....
18. Porosty kategorie C – co o nich víte?
19. Co jsou to semenné sady?
20. Jaké jsou výhody semenných sadů?

Otázky II:

21. Uveďte příklady dřevin, které plodí každoročně.
22. Interval plodnosti smrku .....
23. Interval plodnosti buku.....
24. Fyziologická zralost – vysvětli.
25. Technická zralost – vysvětli.
26. Koncem jara a začátkem léta se sbírá .....
27. Ve druhé polovině léta se sbírá .....
28. Na podzim se sbírá .....
29. V zimě se sbírá .....
30. Hlavní nevýhodou sběru semen a plodů stupačkovou soupravou je .....
31. Vyjmenujte složení stupačkové soupravy.
32. K čemu slouží kotevní lano, jak se používá?
33. Popište vybavení pro sběr semen stromolezeckou technikou.
34. Vyjmenujte další způsoby sběru semen a plodů.
35. Proč je nutná přesná evidence původu osiva?
36. Z jakého důvodu dbáme o rychlou přepravu nasbírané semenné suroviny ke zpracování?
37. Kde se nachází semenářský podnik Lesů České republiky?
38. Čím se v semenářském podniku suší šišky?
39. Jakým způsobem se dlouhodobě skladuje osivo lesních dřevin?
40. Co je to termoterapie žaludů?

Zdroje:

- BUŠINA, František; KUDLÁČEK, Martin a BAŽANTOVÁ, Jana. *Pěstování lesů: pro střední školy*. Kostelec nad Černými lesy: Asociace lesnických škol, [2023]. ISBN 978-80-7458-145-8.
- <http://www.mishobonsai.com/tree-seeds-pine-seeds-c-11.html>
- http://dendro.mojzisek.cz/m_rizkov.php
- http://www.nrs.fs.fed.us/clean_air_water/research_highlights/
- <http://www.botanicalgarden.ubc.ca/forums/showthread.php?t=49793>
- <http://www.vilmorin-tree-seeds.com/seeds/conifers/entry-13045-picea-omorika.html>
- <http://www.profizahrada.cz/ei/cz/00595-H1-smrk-ztepily/>
- <http://www.pyly.cz/detail-rostliny/smrk-ztepily>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Kl%C3%AD%C4%8Den%C3%AD_semene
- www.clatrutnov.cz/index.php/ke.../13-stroje-a-zarizeni?...semen-a...z...
- http://www.zelen.cz/clanek/Arboristika_stromolezectvi_1
- <http://forum.motorsaegen-portal.de/viewtopic.php?f=15&t=25418>
- <http://www.worksafety.cz/cz/e-shop/411928/c13216-praky/prak-big-shot.html>
- výukové prezentace Ing. Aleše Škody (ČLA Trutnov)
- <http://www.semenarskyzavod.cz/Stranky/default.aspx>
- <https://www.uhul.cz/wp-content/uploads/ERMA-1.jpg>
- <https://www.vulhm.cz/diky-vegetativnimu-mnozeni-mohou-byt-stare-smrky-cennym-zdrojem-odolnych-lesu/>
- https://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/print.php?page=6949&typ=html
- <https://www.uhul.cz/portfolio/rmld/>
- https://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/files/167/19132.jpg
- https://www.beck-online.cz/bo/seam/resource/products/Obrazek_Sb_2018_298-1.png
- <https://collectio-jav.estranky.cz/img/mid/30/prvni-semena-jedle-po-sedesati-letech.jpg>
- <https://r.fld.czu.cz/vyzkum/semena/>